

Skrīveru Mūzikas un mākslas
skolas direktore _____

Iveta Biķerniece

2016. gada 1. septembrī

Rīk. Nr.56/1-7

Skrīveru Mūzikas un mākslas skola
Pūšaminstrumentu spēle- Trombona spēle

Mācību priekšmeta programma pieņemta Pedagoģiskās padomes sēdē
2016. gada 30. augustā, protokols Nr.3.

Mācību priekšmeta programmu
izstrādāja pedagogi

Z. Puķītis

2016.

Skrīveru mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes izglītības programmas “Instrumentālā mūzika” apakšprogrammas “Trombona spēles” mērki

1. Nodrošināt izglītojamajam iespēju sagatavoties profesionālās vidējās izglītības ieguvei instrumentālās mūzikas programmās;
2. Sekmēt izglītojamā veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
3. Radīt motivāciju izglītības turpināšanai profesionālās vidējās izglītības pakāpē;
4. Sekmēt izglītojamā pozitīvas attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem.

Profesionālās ievirzes izglītības programmas “Instrumentālā mūzika” apakšprogrammas “Trombona spēle” galvenie uzdevumi:

1. Nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi mūzikas instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtīborientācijas veidošanu mūzikā atbilstoši uzņemšanas prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmās;
2. Sekmēt muzikālās darbības pieredzes apguvi trombona spēlē un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
3. Attīstīt kolektīvās muzicēšanas pamatprasmes;
4. Sekmēt izglītojamā emocionālo un intelektuālo attīstību;
5. Atrasisīt izglītojamā muzikalitāti un individuālās radošās spējas;
6. Attīstīt muzikālo dzirdi, muzikālo atmiņu un ritma izjūtu;
7. Attīstīt muzikālo domāšanu;
8. Attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu.
9. Apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
10. Sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

Profesionālās ievirzes izglītības programmas “Instrumentālā mūzika” apakšprogrammas “Trombona spēle” apgaves ilgums un apjoms

1. Izglītības programmas “Instrumentālā mūzika” apakšprogrammas “Trombona spēle”, apgaves ilgums ir 6 (* 7) mācību gadi. Ņemot vērā instrumenta specifiku pirmos 2 –3 gadus audzēkni apgūst “Tenora spēli” * 7.mācību gads paredzēts izglītojamiem, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākošajā mūzikas profesionālās izglītības pakāpē.

1. Mācību apjoms –kontaktstundas 420 (490)
 - Patstāvīgā darba stundas 1784 (2064)
 - Eksāmenu nedēļu skaits 6 (7)
 - Mācību nedēļu skaits 210 (245)

**Mācību priekšmeta trombona spēle programmas satura apguves
secība:
1. klase**

Stundu skaits nedēļā – 2 st.
Kontaktstundu skaits – 70 st.
Patstāvīgā darba stundu skaits – 245 st.

Galvenie uzdevumi:

1. Audzēkņa muzikālo un intelektuālo dotību attīstīšana.
2. Stājas un elementāra spēles iemaņu apguve.
3. Lūpu spēle.
4. Vingrinājumi ar trombona iemutni.
5. Pamatpozīciju apgūšanu
6. Nošu lasīšana un aplikatūras apguve no mazās oktāvas sib līdz 1. oktāvas Fa.
7. Pareiza ambušūra un elpas { ieelpa- izelpa } nostādīšana.
8. Štrihī [detache, marcato]. Mēles elpas kopdarbība.
9. Intonācijas kontrole

Priekšmeta saturs:

Instruktīvā tehnika

1. Gammas

- Sib, Mib, Do Mažora.

2. Vingrinājumi, Etīdes

B. Grigorjevs "Trombona spēles skola": Nr 1.-24., Etīdes Nr 30.-39.; 71., 80., 81.
H. Müller „Posaune fiebel” Nr. 1., 2., 6., 7., 12., 31., 40.

Mākslinieciskais repertuārs

1. Latviešu tautas dziesmas

latviešu t-dz. "Pūt vējiņi"
latviešu t-dz. „Aijā, žūžū, lāča bērni”
latviešu t.dz. „Pelīte”; „Kur ta' tu bijī āzīti manu”;

2. Skančdarbi

Ž. Lullī „Dziesmiņa”
J.S. Bahs "Burrē"
J. Haidns "Tēma un variācijas"
V. Kaļiņikovs "Dzērvīte"
R. Šūmanis „Melodija”

Pārbaudes formas: Skatīt pielikumu Nr. 2

2. klase

Stundu skaits nedēļā – 2 st.

Kontaktstundu skaits – 70 st.

Patstāvīgā darba stundu skaits – 245 st.

Galvenie uzdevumi:

1. Lūpu spēle.
2. Diapazona paplašināšana – uz leju līdz FA, uz augšu līdz fa2.
3. Rokas – mēles darbības koordinācija
4. Štrih[detache, staccato].
5. Intonācijas kontrole
6. Darbs pie tehnikas (Spēle taktsmēros 3/8, ritmisko figūru apgūšana).

Priekšmeta saturs:

Instruktīvā tehnika

1. Gammas

- Mažora un minora gammas līdz 2. zīmēm.

2. Vingrinājumi, Etīdes

B. Grigorjevs „Trombona spēles skola”: Nr. 56., 60., 71., 75., 77., 168., 227.

H. Müller „Posaune fibel” Nr. 3., 14., 49.

Skaidarbi

J. Haidns „Andante”

G. Telemans „Arija”

Ž. Lullī „Menuets”

Dž. Pergolezi „Dziesma”

J. S. Bahs „Burre”

A. Gedike „Krievu dziesma”

G. F. Hendelis „Sarabanda”

Pārbaudes formas: Skatīt pielikumu Nr. 2

3. klase

Stundu skaits nedēļā – 2 st.

Kontaktstundu skaits –70 st.

Patstāvīgā darba stundu skaits –245 st.

Galvenie uzdevumi:

1. Tālāka spēles pamatelementu apguve.
2. Darbs pie toņa kvalitātes, intonācijas.
3. Štrihi[legato, detache, staccato, marcato]
4. Darbs pie artikulācijas dažādos reģistros.
5. Spēles tehnikas pilnveidošana.

Priekšmeta saturs:

Instruktīvā tehnika

1.Gammas

- Mažora un minora gammas līdz 3 zīmēm

2. Vingrinājumi, Etīdes

B.Grigorjevs “Trombona spēles skola”: Nr. 208.,209.,228.,249., 251.,265.

G.Strautman “100 etudes” Nr.22.,23.,24.,25.27.,38.

Mākslinieciskais repertuārs

Skaņdarbi

J.Brāms “Šūpļa dziesma”

A.Gedike “Sena deja”

Ž. B. Lullī “Menuets”

P.I.Čaikovskis „Ārija no op. „Jolanta,,”

J.Haidns „Andante”

J.Haidns „Allegro”

P.I.Čaikovskis „Itāļu dziesmiņa” R.Šūmanis „Jautrais zemnieks”

Pārbaudes formas: Skatīt pielikumu Nr. 2.

4.klase

Stundu skaits nedēļā – 2 st.

Kontaktstundu skaits –70 st.

Patstāvīgā darba stundu skaits –367.5 st.

Galvenie uzdevumi:

1. Darbs pie tālākas spēles pamatelementu apguves.
2. Attīstīt palīgpozīcijas nostiprināt 7. pozīciju apgūšanu
3. Darbs pie toņa kvalitātes, intonācijas.
5. Intonācijas stabilizēšana pie dinamiskajām gradācijām.
6. Diapazona paplašināšana.
7. Patstāvīgā darba organizēšana.
8. Štrihu pinveidošana dažādos mūzikas stilos (artikulācija)/

Priekšmeta saturs:

Instruktīvā tehnika

1.Gammas:

- Mažora un minora gammas līdz 4 zīmēm

2. Vingrinājumi, Etīdes

B.Grigorjevs “Trombona spēles skola”: Nr 254.,295.

K.J.Kempbels, “30 mūsdienīgas etīdes”: #1,22,25.

Mākslinieciskais repertuārs

Skaņdarbi

E.Mateis „Tokāta”

M.Blanters „Šūpļa dziesma”

B.Marčello „Andante”

G.Ordelovskis „Dziesma”

G.K.Vāgenzeils „Koncerts – 2.daļa”

Fr.Muks „Zemnieku deja”

Pārbaudes formas. Skatīt pielikumu Nr. 2.

5. klase

Stundu skaits nedēļā – 2 st.

Kontaktstundu skaits –70 st.

Patstāvīgā darba stundu skaits –490 st.

Galvenie uzdevumi:

1. Vingrinājumi skaņas kvalitātes, toņa pilnveidošanai.
2. Diapazona nostiprināšana,
3. Štrihu apgūšana visā instrumenta diapazonā
4. Sarežģītāku ritmisku figūru apgūšana
5. Tenora un alta atslēgu apgūšana.
6. Transponēšanas iemaņu apguve.

Priekšmeta saturs:

Instruktīvā tehnika

1.Gammas

Mažora un minora gammas līdz 4.zīmēm

2. Etīdes

B.Grigorjevs: „Etyde napuzon”Polskie Nr. 3.,6.,8.,9.,17.,29.,38.

O.Blums „Allegro assai C dur”

F.Woboron „Etudes – trombon” Nr. 34.,40.

Mākslinieciskais repertuārs

Skaņdarbi

E.Pauderts „Ārija”

N.Rimskis – Korsakovs „Koncerts – 1.daļa”

A.Vivaldi „Allegro”

B.N.Pake „Koncerts trombonam Bb dur”

L.van Bēthovens „Kontradeja”

Pārbaudes formas. Skatīt pielikumu Nr. 2.

6. klase

Stundu skaits nedēļā – 2 st.

Kontaktstundu skaits – 70 st.

Patstāvīgā darba stundu skaits – 490 st.

Galvenie uzdevumi:

1. Sarežģītāku ritma zīmējumu apgūšana
2. Štrihu pielietošana dažādos mūzikas stilos
3. Trīskāršā un dubult staccato apgūšana
4. Glissando pielietojums
5. Spēles tehnisko iemaņu pilnveidošana

Priekšmeta saturs:

Instruktīvā tehnika

1. Gammās

Mažora un minora gammās līdz 5 zīmēm

2. Etīdes

F. Woboron „Etudes – trombon” Nr 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 10.

Mākslinieciskais repertuārs

Skaņdarbi

S. Raĥmaņinovs „Prelūdijs”

M. Peri „Polka”

J.S. Bahs „Andante”

N. Rimskis – Korsakovs „Koncerts – 2., 3. daļas”

G. Ordellovskis „Sonāte – 2. daļa”

E. Reihē „Koncerts Nr. 2 – 2. daļa”

F. Greife „Koncerts - 1. daļa”

Pārbaudes formas. Skatīt pielikumu Nr. 2.

**Profesionālās ievirzes izglītības programmas “Instrumentālā mūzika”
apakšprogrammas “Trombona spēle” mācību darba formas un
metodes:**

Mācību darba formas

- **Mācību stundas**
- **Kontrolstundas**
- **Patstāvīgā darba stundas**
- **Ieskaites,**
- **Mācību koncerti**
- **Atklātie koncerti**
 - klases ietvaros
 - piedalīšanās skolas, pagasta, rajona atklātajos koncertos
- **Konkursi, festivāli**
 - skolas ietvaros
 - reģionālie, valsts mēroga
 - starptautiskie

Mācību darba metodes

- **Reproduktīvā metode**- skaņdarba atsevišķu vietu atkārtošana pēc skolotāja izvirzītajiem uzdevumiem. Zināšanas tiek sniegtas, izmantojot pedagoga demonstrētos paraugus.
- **Individuālais darbs**- katrs skolēns saņem savu uzdevumu, kuru viņš veic patstāvīgi mājās.
- **Frontālais darbs**- pedagogs vada un ir tiešā saskarsmē ar skolēnu.
- **Daļēju meklējumu metode**- sarežģīta skaņdarba sadalīšana saprotamos, mazākos posmos, kas noved pie visa skaņdarba izpētes kopumā.
- **Emocionāli attīstošā metode**- pedagoga emocionāls stāstījums, kas ļauj uztvert demonstrēto veselumā.
- **Izskaidrojošā metode**

Mācību priekšmeta “Trombona spēle”: telpu aprīkojums

Kabinetā kontaktstundām ir

- klavieres,
- divi krēsli,
- pedagoga galds,
- skapis (plaukti) mācību līdzekļu uzglabāšanai,
- spogulis,
- nošu pultis.

Mācību koncertzālē – ieskaitēm un mācību koncertiem ir

- klavieres,
- nošu pultis,
- krēsli.

PIELIKUMS Nr.1

Vērtējuma skala

Balles	Vērtējuma skaidrojums
10 balles (izcili)	Audzēknis parāda muzikāli un tehniski izcilu sniegumu, kas liecina par spilgtu talantu. Atskaņojamo darbu grūtības pakāpe pārsniedz attiecīgās klases mācību programmas prasības.
9 balles (teicami)	Audzēkņa sniegums ir tehniski un muzikāli nevainojams, audzēknis brīvi muzicē. Skaņdarba grūtības pakāpe atbilst attiecīgajai klasei.
8 balles (ļoti labi)	Audzēkņa sniegums atraisīts, muzikāls, grūtības pakāpe atbilstoša, taču sastopami nesvarīgi trūkumi zināšanās un prasmēs.
7 balles (labi)	Apgūtas mācību programmas prasības, taču vērojamas atsevišķas neprecizitātes, tehnisko prasmju nepilnības.
6 balles (gandrīz labi)	Apgūtas mācību programmas prasības, taču sastopami trūkumi tehnisko prasmju izpildē, emocionālais sniegums varētu būt muzikālāks, atraisītāks, tehniskāks.
5 balles (viduvēji)	Pamatvilcienos apgūta mācību programma, taču sniegumā ir daudz trūkumu (neprecīzs ritms, neatbilstošs temps, nošu kļūdas, dinamisko prasību izpilde nepilnīga).
4 balles (gandrīz viduvēji)	Audzēknis mācību programmu izpilda individuālo spēju līmenī (spēlē ar nošu kļūdām, neprecīzā ritmā un neatbilstošā tempā), uzdoto veic bez īpašas intereses.
3 balles (vāji)	Zināšanas un prasmes apgūtas virspusēji. Audzēknis nespēj pietiekošā apjomā iegaumēt mācību materiālu, pieļauj daudz kļūdu, neizpilda skolotāja norādījumus. Jūtami atpaliek mācībās.
2 balles (ļoti vāji)	Apgūtas atsevišķas zināšanas un prasmes, taču nav spēju tās praktiski izmantot. Nav intereses par mācībām.
1 balle (ļoti ļoti vāji)	Nav izpratnes par mācību priekšmeta būtību, nav vajadzīgo iemaņu.

PIELIKUMS Nr. 2.

Profesionālās ievirzes izglītības programmas “Instrumentālā mūzika” apakšprogrammas “Pūšaminstrumentu spēle”

Prasības un vērtēšana

Klase	I semestris	II semestris	Eksāmens	Vērtēšana
1.	<p><u>Tehniskā ieskaite</u> (nav obligāta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors • Etīde – vingrinājums <p><u>Mācību koncerts</u> 1 skaņdarbs (nav obligāts)</p>	<p><u>Tehniskā ieskaite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors • Etīde – vingrinājums <p><u>Mācību koncerts</u> 2 skaņdarbi (nav obligāts)</p>	2 pretēja rakstura skaņdarbi	<p><u>Tehniskās ieskaite</u> – ieskaitīts vai neieskaitīts</p> <p><u>Mācību koncerts</u>, <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (skatīt piel. Nr.2)</p>
2.	<p><u>Tehniskā ieskaite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <p><u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi</p>	<p><u>Tehniskā ieskaite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <p><u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi</p>	2 pretēja rakstura skaņdarbi	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – ieskaitīts vai neieskaitīts</p> <p>II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā.</p> <p><u>Mācību koncertu</u>, <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (skatīt piel. Nr. 2)</p>
3.	<p><u>Tehniskā ieskaite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <p><u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi</p>	<p><u>Tehniskā ieskaite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <p><u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi</p>	2.pretēja rakstura skaņdarbi	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – ieskaitīts vai neieskaitīts</p> <p>II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā.</p> <p><u>Mācību koncertus</u>, <u>Eksāmenu</u> - 10 ballu sistēmā (skatīt piel. Nr. 2)</p>
4.	<p><u>Tehniskā ieskaite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <p><u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi</p>	<p><u>Tehniskā ieskaite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <p><u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi</p>	2 pretēja rakstura skaņdarbi	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – ieskaitīts vai neieskaitīts</p> <p>II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā.</p> <p><u>Mācību koncerts</u>, <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (skatīt pielik. Nr. 2)</p>
Klase	I semestris	II semestris	Eksāmens	Vērtēšana
5.	<u>Tehniskā ieskaite</u>	<u>Tehniskā ieskaite</u>	2 pretēja	I semestrī <u>tehniskā</u>

	<ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi	<ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi	rakstura skaņdarbi	<u>ieskaite</u> – ieskaitīts vai neieskaitīts II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> , <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (skatīt pielik. Nr. 2)
6.	<u>Tehniskā ieskaite</u> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors • Etīde <u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi <ul style="list-style-type: none"> • Eksāmenu programmas noklausīšanās 	<ul style="list-style-type: none"> • Eksāmena programmas noklausīšanās (februārī) Tehniskā ieskaite – <u>eksāmens</u> <ul style="list-style-type: none"> • Visas mažora minora gammās līdz 4 zīmēm • Eksāmena programmas noklausīšanās (aprīlī) 	2 pretēja rakstura skaņdarbi	I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – ieskaitīts vai neieskaitīts II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> , <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (skatīt pielik. Nr.2)
7.*	<u>Tehniskā ieskaite</u> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors līdz 4 zīmēm • Etīde <u>Mācību koncerts</u> <ul style="list-style-type: none"> • Lielā forma vai 3 miniatūras 	<u>Tehniskā ieskaite</u> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mažors, minors līdz 4.zīmēm • Etīde <u>Mācību koncerts</u> 2 pretēja rakstura skaņdarbi	Lielā forma vai 3 miniatūras	I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – ieskaitīts vai neieskaitīts II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> , <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (skatīt pielik. Nr. 2)